

ความคิดเห็นในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยมีชุมชนเป็นแกน
ของชุมชนบ้านพุเตย จังหวัดกาญจนบุรี

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาลัทธิปริยญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชุมชนและชนบท
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล
2551
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยมหิดล

ความคิดเห็นในการจัดการการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยมีชุมชนเป็นแกนของชุมชนบ้านพุเตย จังหวัดกาญจนบุรี (OPINIONS FOR SUSTAINABLE COMMUNITY-BASED TOURISM MANAGEMENT : A CASE STUDY OF BAN PHU TOEY, KANCHANABURI PROVINCE)

สรรพาวรี ยกย่อง 4837164 ENRD/M

วท.ม. (การวางแผนสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาชุมชนและชนบท)

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ปิยะกาญจน์ เทียชิตทรัพย์ Ph.D., ประพศุติ เกิดสืบ M.Sc.,
สยาม อรุณศรีมรกต M.Sc.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของชุมชนพุเตยในการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยมีชุมชนเป็นแกน และวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง โอกาส และอุปสรรคในการพัฒนาพื้นที่ป่าชุมชนพุเตยให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยมีประชาชนที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่จำนวน 60 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณประกอบกับการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และสัมภาษณ์แบบเชิงลึกกลุ่มผู้นำชุมชนในการเก็บรวบรวมเชิงคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ ร้อยละ การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว และการทดสอบค่าที (T-test) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพด้วยการบรรยาย

การวิจัยพบว่า ประชาชนในพื้นที่ส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นในด้านพื้นที่/ทรัพยากรการท่องเที่ยว ปัจจัยด้านกิจกรรมท่องเที่ยว ปัจจัยด้านการตลาดของการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และปัจจัยด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของชุมชนพุเตยในการท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยมีชุมชนเป็นแกน ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ และการเป็นสมาชิกกลุ่มมีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยด้านระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้คือ การพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียง กลุ่มคนที่คาดว่าจะกำลังสำคัญในการพัฒนาชุมชนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืน คือ เพศชาย หรือกลุ่มคนที่อยู่ในช่วงวัยทำงานที่มีความรู้ การศึกษา และประกอบอาชีพที่พึงพิงทรัพยากรธรรมชาติและผลผลิตทางภาคเกษตรกรรม โดยเป็นสมาชิกกลุ่มในชุมชน เนื่องจากคนกลุ่มนี้เป็นกลุ่มคนที่มีความคิด ความสามารถ มีศักยภาพ และมีความพร้อมในการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งหากท้องถิ่นได้มีการพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ยั่งยืนได้อย่างแท้จริง ย่อมเป็นการเพิ่มโอกาสให้คนในชุมชนได้ประกอบอาชีพอื่นๆ ที่เกิดจากการท่องเที่ยวได้หลากหลายขึ้น ทั้งยังเป็นการเพิ่มรายได้ และส่งผลให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และยังมีโอกาสที่จะพัฒนาพื้นที่ใกล้เคียงหรือเป็นแนวทางให้กับพื้นที่อื่นๆ ในการพัฒนาพื้นที่ของตนให้เป็นการท่องเที่ยวแบบยั่งยืนต่อไปได้ในอนาคต

คำสำคัญ : การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน โดยมีชุมชนเป็นแกน / ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็น

OPINIONS FOR SUSTAINABLE COMMUNITY-BASED TOURISM
MANAGEMENT : A CASE STUDY OF BAN PHU TOEY, KANCHANABURI
PROVINCE

SANPAREE YOKYONG 4837164 ENRD/M

M.Sc. (ENVIRONMENTAL PLANNING FOR COMMUNITY AND RURAL
DEVELOPMENT)

THESIS ADVISORS : PIYAKARN TEARTISUP Ph.D., PRAPEUT KERDSUEB
M.Sc., SAYAM AROONSRIMORAKOT M.Sc.

ABSTRACT

The purpose of this research was to study factors which influence the opinions of Phu Toey community on sustainable community-based tourism management and to conduct a SWOT analysis of the development of Phu Toey community forest as a sustainable tourist attraction. This research was conducted both qualitatively and quantitatively. Questionnaires were used as the major tool for data collection from 60 Phu Toey local residents. Furthermore, indepth interviews were employed to collect additional information from leaders of local area groups. The statistics used included percentage, one way ANOVA, t-test and descriptive quality analysis.

The research showed that the majority of the sample thought that area/tourism resource, ecotourism, markets for ecotourism, and administration and management were at the good level. The factors which significantly influenced the opinions of Phu Toey community on sustainable community-based tourism management were sex, age, education level, occupation, income, and community membership. Length of time living in the community was not a significant factor.

The study found that males are a very important group of people in tourism and recommends that this importance continue, particularly for those who are of working age, are knowledgeable, who earn a living by using natural resource, who produce agricultural products and are community members. This group has the opinions, ability, latency and readiness for local development. If the local community develops sustainable tourist attractions, it will increase the opportunity for them to earn a living from tourism. This will increase incomes and help the local people have a good quality life. The findings can be used in similar communities to plan for sustainable tourism in the future.

KEY WORDS: COMMUNITY- BASED SUSTAINABLE TOURISM /
FACTORS WHICH INFLUENCE ON OPINION

199: pp.